

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH – INTEGROVANÉ BLOKY

ŠVP vychází z RVP PV, je zaměřen na celkový rozvoj dítěte ve všech oblastech. Vycházíme ze života dětí a z prostředí, ve kterém vyrůstají, s cílem naučit je chápat okolní svět a orientovat se v životě i v životním prostředí. Rozdělili jsme ho do pěti integrovaných bloků:

Název integrovaného bloku:	Časové rozvržení pro integrovaný blok:
1. POZNÁVÁME JEDEN DRUHÉHO	září
2. CO VYKOUZLÍ PODZIM	říjen, listopad
3. TĚŠÍME SE NA VÁNOCE A ZIMNÍ RADOVÁNKY	prosinec, leden, únor
4. HALÓ, JE TADY JARO	březen, duben
5. VOLÁME SLUNÍČKO A LÉTO	květen, červen

V těchto pěti integrovaných blocích jsou činnosti rozvrženy do pěti základních vzdělávacích oblastí dle **RVP PV**:

Dítě a jeho tělo,

Dítě a jeho psychika,

Dítě a ten druhý,

Dítě a společnost,

Dítě a svět.

ŠVP je zpracován jako ucelená a poslopně navazující řada, která nám umožní postupně naplňování dílčích cílů stanovených v pěti oblastech RVP a která souvisí s ročním obdobím, slavnostmi, událostmi a tradicemi.

Každá třída MŠ si dále rozpracovává ŠVP do třídních vzdělávacích programů (TVP) dle zaměření třídy a složení dětí a kolektivu. Vzdělávací obsah je v TVP zpracován na základě integrovaných bloků do jednotlivých témat. Rozpracovaná témata TVP obsahují charakteristiku, cíle a vzdělávací nabídku.

Pomocí vypracovaného ŠVP, který vychází z RVP PV a TVP průběžně naplňujeme **klíčové kompetence** dětí, mezi které patří:

Kompetence k učení,

Kompetence k řešení problémů,

Kompetence komunikativní,

Kompetence sociální a personální,

Kompetence činnostní a občanské.

CHARAKTERISTIKA, CÍLE A VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA JEDNOTLIVÝCH INTEGROVANÝCH BLOKŮ

1. POZNÁVÁME JEDEN DRUHÉHO

Charakteristika integrovaného bloku:

Vzdělávací blok je zařazen na začátek školního roku, a je zaměřen na seznámení s prostředím školky, jejími zaměstnanci, s dalšími dětmi ve třídě, s prostředím a pravidly ve třídě, v prostorách školky i školního hřiště.

Je po prázdninách, MŠ je slavnostně vyzdobena a připravena přivítat nové kamarády. Do všech tříd přicházejí nové děti a z prázdninového pobytu se vracejí i ty, které již dříve do MŠ docházely. Na změněné podmínky reagují nově přicházející děti různě. Některé přicházejí odvázně, zpočátku se jim po domově nezasteskne a po několika dnech se dostaví pozdní reakce. Zvláště mladší děti prožívají první dny odloučení od maminky obtížně. Jsou nuceny se přizpůsobovat podmínkám života ve větší skupině stejně starých dětí, podřídit se omezením, která tento společný život přináší. Zvykají si na určité rituály společného pobytu v MŠ, přijímají společná pravidla a učí se orientovat se v prostředí MŠ a jejím nejbližším okolí. Jde nám především o to, aby adaptace na prostředí MŠ stála děti co nejmenší úsilí a aby v ní spatřovaly veselí, přátelství, spokojenost, bezpečí, příjemné a klidné prostředí.

Dílčí cíle:

- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- rozvíjet pozitivní city dítěte ve vztahu k sobě a ke svému okolí, citlivé vnímání přírody a života, (ochrana ŽP, vlastního zdraví), chápat souvislosti mezi životním prostředím a chováním lidí
- rozvíjet schopnost a dovednost vyjádřit pocity, potřeby, prožitky
- odloučit se na určitou dobu od svých blízkých a být aktivní i bez jejich opory
- navazovat kontakt s dospělými, komunikovat s dětmi, podporovat kamarádské a přátelské vztahy
- rozvíjet schopnost žít ve skupině – přizpůsobit se, spolupracovat
- vnímat a akceptovat režimové uspořádání dne
- orientovat se bezpečně v prostředí a okolí školy
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- uplatňovat základní společenské návyky

Základní vzdělávací nabídka:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- spontánní hra
- činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry,
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci

2. CO VYKOUZLÍ PODZIM

Charakteristika integrovaného bloku:

Vzdělávací blok je zaměřen na podzimní přírodu a činnosti související s tímto obdobím v mateřské škole i v obci.

Kdy začíná podzim? Přejít léta je nenápadný. Dny jsou kratší, rána jsou chladná, objevují se mlhy, sluníčko se od nás vzdaluje. Sklízí se úroda z polí (brambory, řepa), ze zahrad (ovoce, zelenina), v lese sbíráme houby. Jehličnaté stromy neopadávají, zůstávají

zelené. V holých korunách stromů spatříme prázdná hnízda ptáků, která byla v létě ukrytá v listí. Při slunečných dnech pozorujeme třpytivá vlákna pavučinek babího léta. Rybáři provádějí výlovy rybníků. Ptáci odlétají do teplých krajín. Zvířata se připravují k zimnímu spánku. Také ovocné sady a zahrádky se připravují na zimu. V zahradách a na poli se objevuje havran = posel zimy.

Dílčí cíle:

- rozvíjet a užívat všechny smysly, získané poznatky a dovednosti umět využít v různých situacích a při dalším učení
- uvědomovat si význam zdraví a umět o něj pečovat, zvládnout sebeobsluhu, stolování, postarat se o sebe a své osobní věci
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti
- záměrně se soustředit na činnost a dokončit ji
- uvědomovat si výsledky a radovat se z nich
- mít základní matematické představy – číselná řada, pojmy, orientace v prostoru a čase
- přistupovat na vysvětlená pravidla, spolupracovat na všech činnostech i rozhodnutích
- umět se bránit proti násilí druhého, ponižování a ubližování si
- vytvářet si základní, estetický vztah ke světu, k místu kde žijeme, podle svých sil pomáhat pečovat o přírodní prostředí, uvědomovat si důležitost a užitečnost tohoto konání
- vnímat rozmanitost světa přírody a její proměny

Základní vzdělávací nabídka:

- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- spontánní hra
- činnosti nejruznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dějstvími srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (společné zpívání s rodiči a sourozenci, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku - přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

3. TĚŠÍME SE NA VÁNOCE A ZIMNÍ RADOVÁNKY

Charakteristika integrovaného bloku:

Vzdělávací blok je zaměřen na období zimy, do kterého je zahrnuto předvánoční a vánoční období, dále zimní radovánky a období masopustu s karnevalem. Nechává prostor pro nápady dětí a podporuje tvořivost a spolupráci dětí v kolektivu.

Kdy začíná zima? 21. prosince, to je nejkratší den v roce, trvá pouhých 8 hodin. Každý následující den je o něco delší. Sluníčko má v tomto období velmi málo síly, jenom svítí, ale nehřeje. Brzy se stmívá a zešeřelé prostory nabízejí poslech pohádek, příběhů a vyprávění u hořícího svícnu. Přicházejí Vánoce, nejkrásnější svátky. Oslavujeme i Mikuláše a příchod Nového roku. Mráz mění mlhu v jehličky jinovatky, které zkrášlují střechy domů, dráty, větve stromů. Padá sníh, zamrznou rybníky a řeky. Pravý ráj pro zimní radovánky – bruslíme, lyžujeme, sáňkujeme, bobujeme, koulujeme se, kloužeme, stavíme sněhuláky, hrady, iglú, vyšlapáváme cestičky ve sněhu, experimentujeme se sněhem a ledem. Otužujeme svůj organismus pobytem na zdravém zimním vzduchu. Seznamuje se s péčí o lesní zvířátka a ptactvo. Sypeme do krmítek a pozorujeme jejich ptačí návštěvníky. Pozorujeme stopy zvířat a ptáků ve sněhu. Porovnáváme listnaté a jehličnaté stromy. Prohlížíme si ozdobenou vesnici, seznamujeme se s vánočními zvyky, ozdobíme si svůj stromeček ve třídě, zdobíme perníčky, pečeme cukroví, píšeme dopis Ježíškovi, zpíváme koledy a písně se zimní tematikou, posloucháme pohádky. Z přírody přineseme větvičky, pečujeme o ně a těšíme se, až nám rozkvetou. Společně si vyprávíme o mezilidských vztazích v rodině, ve společnosti, vyrábíme dárečky pro své blízké. Připravíme vystoupení, které předvedeme svým rodičům a sourozencům ve své třídě mateřské školy, společně si zazpíváme a zahrajeme různé hry. Čeká nás také zápis do ZŠ. V MŠ si pak budeme hrát na školu, opakovat dosud získané znalosti, dovednosti a návyky k učení. Budeme dramatizovat pohádky a ilustrovat je. Oslavíme masopust – seznámíme se s jeho tradicí, vyrobíme masky a kostýmy na karneval, který si pak společně s kamarády užijeme.

Dílčí cíle:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- uvědomovat si, co je nebezpečné, co může ohrozit mé zdraví, bezpečné chování
v dopravě, , na hřišti, doma, na ledě, ve vodě,...
- rozvoj pohybových dovedností a otužování, posilování zdraví
- vyjadřovat smysluplně myšlenky, nápady, pocity, rozvíjet řeč a vyjadřovací
schopnosti, komunikovat bez ostychu a zábran
- řešit myšlenkové i praktické problémy, umět zdůvodnit zvolené řešení
- užívat číselné a matematické pojmy, spojovat konkrétní s abstraktním
- samostatně se rozhodovat o svých činnostech a nebát se vyjádřit svůj názor

- vlastním prožitkem rozvíjet své vlastní mravní a estetické vnímání, tvořivost
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás
- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému, vnímat, co si druhý přeje, vycházet mu vstříc, vzájemně si pomáhat, poznávat, že síla není v násilí, uvědomovat si jak může škodit lidská činnost i nečinnost
- rozvíjet své kulturně estetické dovednosti – slovesné, výtvarné, hudební
- v rozsahu svého dětského vnímání přijímat kulturní tradice

Základní vzdělávací nabídka:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- spontánní hra
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry,
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětskými srozumitelnými reáliemi o naší republice
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)

- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
 - vycházky do okolí, výlety
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé – mikulášská nadílka, betlém na návsi, vánoční zpívání, karneval
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

4. HALÓ, JE TADY JARO

Charakteristika integrovaného bloku:

Vzdělávací blok vede děti k uvědomění si důležitosti existence sluníčka a jeho vlivu na samotný život ve všech formách živé i neživé přírody a jejich změn.

Měsíc březen je prvním jarním měsícem. Sluníčko se k nám vrací, Zima ztratila svou vládu. Déšť rozmáčí poslední sněh, řeky a rybníky se naplní kalnou vodou, po které plavou zbytky ledu. Kvetou první jarní rostliny – sněženka, bledule, sasanka, blatouch, petrklíč, podběl, ... Zazelená se les, louka, pole, zahrada. Včely přelétají z květu na květ a přenášejí pyl. Na svět přicházejí mláďata – kuřata, housata, rodí se kůzlata, jehňata. Slavíme nejveselejší svátky roku – velikonoce, - svátky jara. Sady ovocných stromů jsou v záplavě třešňových a jabloňových květů. Vracejí se ptáci z teplých krajín a hledají místa pro svá hnízda. V lesích a na travnatých místech nacházíme první jarní houby. Na poli sázíme brambory, řepu, obilí. Na vycházkách budeme pozorovat změny počasí a reakci přírody na tyto změny. V probouzející se přírodě budeme pozorovat barvy a tvary, poslouchat zvuky,

využívat lupu k detailnímu pozorování hmyzu, rostlin. Budeme řešit různé problémové situace.

Dílčí cíle:

- osvojit si elementární poznatky o přírodě a přírodních jevech
- vnímat pozoruhodnost světa přírody a její proměny, porozumět jim a radovat se z nich
- mít povědomí o významu životního prostředí, rozlišovat aktivity, které podporují zdravé prostředí a které mu škodí, učit se je chránit a pomáhat
- mít vztah k místu a prostředí, ve kterém žiji, všímat si negativních věcí a jevů ve svém okolí a dokázat na ně upozornit, mít svůj podíl na estetickém prostředí třídy, školy i blízkém okolí
- rozvíjet svou tělesnou i duševní zdatnost, dodržovat pravidla her a jiných činností, rozšiřovat spektrum společných pravidel – sebeovládání, odpovědnost za své jednání a chování
- užívat si příjemných zážitků, těšit se na ně a snažit se udělat radost druhým
- vyjádřit své pocity a poznatky formou hudební, výtvarnou, slovní, pohybovou
- rozvíjet kooperativní dovednosti a jemnou motoriku
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

Základní vzdělávací nabídka:

- hry a činnosti zaměřené k poznávání přírody
- spontánní hra
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší zemi
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti,
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)

přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- poučení o možných nebezpečných situacích a dějích dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)

5. VOLÁME SLUNÍČKO A LÉTO

Charakteristika integrovaného bloku:

Tento integrovaný blok je zaměřený na ukončení školního roku, ve kterém by se měly zúročit veškeré poznatky získané během školního roku

Uzavřením tohoto bloku by měl být naplněn hlavní cíl našeho školního vzdělávacího programu.

Letní dny jsou teplé a dlouhé. Nejdelší z nich je 21. červen, trvá 16 hodin. Letní vedra bývají vystřídána deštivými dny, které jsou důležité pro růst rostlin v zahradách, na loukách a na polích – zelenina, květiny, brambory, obilí. Objeví se i bouřka, blesk, hrom. Léto je čas zrání, čas velké práce – senoseč, žně, ale také nejkrásnějších dnů a radovánek. Ochutnáváme letní plody – zahradní jahody, třešně, letní jablka, borůvky, maliny, hrách. V lese sbíráme houby, pozorujeme práci mravenců v mraveništi. Prázdniny naplníme koupáním, výlety, procházkami. Upevňujeme své zdraví. Činnosti budeme realizovat převážně venku. Budeme pozorovat počasí, jeho vliv na přírodu, seznamovat se s jevy živé i neživé přírody. Budeme pozorovat květiny, seznámíme se s některými léčivými rostlinami i rostlinami, které ohrožují zdraví lidí. S nebezpečím ve volné přírodě i na silnicích. Budeme si všimnout života hmyzu i jeho významu – med, opylení. Užijeme si společně spoustu zábavy při oslavě našeho svátku a při výletech. Budeme využívat různých výtvarných technik, materiálů, pracovních nástrojů a pomůcek k zobrazení našich představ. V závěru se pak rozloučíme s kamarády, kteří odcházejí do ZŠ.

Dílčí cíle:

- samostatnost v sebeobsluze, hygienických a pracovních návycích
- komunikovat bez ostychu a zábran, samostatně se vyjadřovat – vyprávět, popsat situaci, vést rozhovor, rytmizovat slova, rozlišovat počáteční hlásku
- zvládat jemnou motoriku a ovládat koordinaci ruky a oka
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, orientovat se v prostoru i na ploše, v čase
- mít přiměřené sebevědomí, důvěřovat svým schopnostem, mít zájem o učení, preferovat aktivitu a činnost před lhostejností a pohodlností
- hodnotit své osobní pokroky, řešit problémy na základě svých zkušeností, organizovat své činnosti a hry

- rozeznávat nebezpečné situace a umět jim předcházet, dodržovat pravidla bezpečnosti na společných akcích a výletech, uvědomovat si rizika
- vyjadřovat svou představivost a fantazii ve tvořivých činnostech
- rozvíjet svou schopnost vytvářet citové vazby k okolí, chápat různorodost a rovnocennost všech lidí

Základní vzdělávací nabídka:

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- spontánní hra
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry,
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětskými srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hravé aktivity
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (sportovní akce, kulturní programy apod.)

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
 - sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
 - poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
 - hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
 - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Očekáváme, že většina dětí, které budou opouštět naši mateřskou školu (odchod do ZŠ) budou:

- zvládat pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- vnímat a rozlišovat všemi smysly
- ovládat koordinaci oka a ruky, zvládat jemnou motoriku
- zvládat sebeobsluhu a jednoduché pracovní úkony
- pojmenovat části těla a některé orgány
- rozlišovat, co je zdraví prospěšné a jak mohou své zdraví chránit
- rozumět slyšenému a samostatně se vyjadřovat
- záměrně se soustředit na činnost
- pojmenovat vše, čím je dítě obklopeno
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
- chápat základní číselné a matematické pojmy a elementární souvislosti

- orientovat se v prostoru a čase
- řešit problémy, úkoly a situace, vymýšlet nápady, uplatňovat fantazii
- být aktivní i bez opory svých blízkých
- odpovídat za sebe a své jednání, vyjádřit souhlas i nesouhlas
- vyvinout úsilí, dokončit činnost
- poslouchat a plnit smysluplné pokyny
- navazovat a dále rozvíjet kontakty s druhými
- být citlivé k živým bytostem, přírodě i věcem
- uplatňovat své přání a potřeby s ohledem na druhé, řešit konflikty dohodou
- uplatňovat základní společenské návyky
- mít základní představu o tom, co je dobré a co je špatné, co se smí, co se nesmí